Lapsen turva vaativassa erossa –webinaari 26.10.2026

*

Vieraannuttava toiminta

*

Kuka huomaa mut-hankkeen lomakkeet
(lapsen kanssa työskentely)

Kymenlaakson ensi- ja turvakotiyhdistys ry
Eroauttamistyö Polku
Vaativan avopalvelutyön ohjaaja Hannele Mustijoki

KYMENLAAKSON
ENSI- JA TURVAKOTI-
YHDISTYS RY

Vieraannuttaminen on toimintatapa, jossa toinen vanhempi ilman perusteltua syytä aiheuttaa eri tavoin haittaa lapsen ja toisen vanhemman suhteelle, joka ennen eroa on ollut tasapainoinen ja turvallinen lapselle. Se on henkistä väkivaltaa lasta ja toista vanhempaa kohtaan.

Vieraannuttava toiminta

- Vanhempi toimii niin että lapsen suhde toiseen vanhempaan heikentyy tai vaarantuu

- Ei tarkoituksellista, vaan voi johtuu vanhemman omista tunteista/peloista, erokriisistä, luottamuspulasta, menettämisen pelosta

Vieraannuttaminen

- Systemaattista, tarkoituksellista toimintaa, jolla on tavoitteena etäännyttää lapsi toisesta vanhemmasta tai katkaista suhde kokonaan

- Lapsen käyttämistä väkivallan ja manipulaation välineenä

KYMENLAAKSON
ENSI- JA TURVAKOTI-
YHDISTYS RY

Vieraannuttamisen näkyminen lapsen elämässä

- Lapsen ja vanhemman suhde muuttuu yllättäen huonoksi ja hankalaksi.
- Lapsi on uhmakas toista vanhempaansa kohtaan.
- Lapsi liittoutuu toisen vanhemman kanssa
- Lapsi käyttää sanoja ja termejä, jotka eivät ole ikäkaudelle tyypillisiä tai ’puhuu aikuisen suulla’
- Lapsi puhuu toisesta vanhemmasta vain negatiivisesti eikä lapsi näe tai muista mitään hyvää hänessä tai yhteisestä ajasta perheenä
- Voi laajeta myös toisen vanhemman sukuun, kulttuuritaustaan ym

- Lapsen käytös voi muuttua myös kodin ulkopuolella (ristiriidan keskellä eläminen)

- Lapsi ottaa etäisyyttä vanhempaansa. Hän voi kieltäytyä täysin pitämästä yhteyttä tai tapaamasta toista vanhempaansa.
- Lapsen reaktiot toista vanhempaansa kohtaan ovat kohtuuttoman kielteiset.
- Lapsi haluaa ottaa etäisyyttä aiemmin hänelle tärkeisiin sukulaisiinsa ja läheisiin.
- -) lapsi ei tiedä, mitä voi sanoa ja mitä ei, ratkaisee asian vetäytymällä

- Lapsi joutuu lojaliteettiristiriitaan. Hän voi uskoa kaiken, mitä toinen vanhempi sanoo – tai voi menettää luottamuksen kumpaankin vanhempaansa

KYMENLAAKSON
ENSI- JA TURVAKOTI-
YHDISTYS RY

Mikä avuksi?

Tietoa vanhemmille käytöksen vakavasta haitallisuudesta lapselle -) pitkäkestoiset, vakavat vaikutukset!

- Vahingoittaa myös vieraannuttavan vanhemman ja lapsen suhdetta
- Vanhemman vastuulla tukea lapsen suhdetta toiseen vanhempaan
- Moniammatillinen yhteistyö

Opas vieraannuttamisen tunnistamiseen:

https://ensijaturvakotienliitto.fi/materiaalit/tunnista-puutu-ja-auta-keinoja-vieraannuttamisen-tunnistamiseen-ja-perheiden-auttamiseen-2023/

*** Tarjotaan käytännön apua lapsen ja vanhemman tapaamisiin** ja niiden toteuttamiseen turvallisesti, tarvittaessa ammattilaisten avulla

- Esim. tapaamispaikat, valvotut vaihdot, perhetyö
- -) turvallisuuden lisääminen
- Kannustetaan vieraannutettua vanhempaa pitämään yhteyttä. Etsitään keinoja joilla myös lapsi voi pitää yhteyttä.
- Tukea lapselle ja vieraannutetulle vanhemmalle – ei jätetä yksin

- **Vieraannutettu vanhempi**
- Yhteydenpidossa neutraali, ei syyllistä lasta tai moiti toista vanhempaa, ja tekee tapaamisista lapselle mieluisia.
- Keskittyminen lapseen ja hänen kuulumisiin
- Yhteydenpito niillä keinoilla millä mahdollista (viestit, puhelut…)
- Oman jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen

Testi:

https://apuaeroon.fi/erilaiset-erotilanteet/vieraannuttaminen/testaa-toimitko-vieraannuttavasti/

Lisätietoa aiheesta:

https://apuaeroon.fi/erilaiset-erotilanteet/vieraannuttaminen/

KYMENLAAKSON
ENSI- JA TURVAKOTI-
YHDISTYS RY

Materiaalia erotyöhön lasten kanssa

(Kuka huomaa mut-hanke, Viola ry)

- Lapsen oikeudet -kortit ja niihin liitä tehtävälomakkeet:
- https://violary.fi/wp-content/uploads/sites/31/2025/06/lapsen-opas-a5-kortit_VALMIS.pdf

Nuorille:

https://violary.fi/wp-content/uploads/sites/31/2025/06/tunnekortit-nuorille-WEB.pdf

- Kaikki materiaalit:

https://violary.fi/yhdistys/materiaalit/

★ https://violary.fi/wp-content/uploads/sites/31/2025/06/kuka_huomaa_mut_a5_kortit_tulostus.pdf

★★ https://violary.fi/wp-content/uploads/sites/31/2025/06/lapsen-yhteydenpidon-keinot.pdf

★ https://violary.fi/wp-content/uploads/sites/31/2025/06/ero-puheeksi-lasten-kanssa-kortti.pdf

KYMENLAAKSON ENSI- JA TURVAKOTI-YHDISTYS RY